

Закон о јавним зборовима и удружењима, 1926.

Садржај

Глава прва. О зборовима у опште

Глава друга. Јавни зборови

Глава трећа. О кривицама учињеним на јавним зборовима

Глава четврта. Удружења

351.752

(491.1)

(094.5)

80

СЕРИЈА ЗАКОНА

прогумачених и објашњених судском и административном праксом

12. СВ.

Издаје **ГОЈКО НИКЕТИЋ**

СВ. 12.

„БИБЛИОТЕКА“

МИНИСТАРСТВА ШУМА И РУДНИКА

ОДЕЛЕЊЕ ЗА ШУМАРСТВО

Инвентар Број

1152

ЗАКОН

О ЈАВНИМ ЗБОРОВИМА И УДРУЖЕЊИМА

ДРУГО ИЗДАЊЕ

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1 Кнез Михаилова 1
1926.

VEŠNO IZVRSNO VEŠE
KATAR ZA INFO. KODI
KODI KODI KODI KODI

Iv. br. 5124

SIGN.

12. Св. ЗБИРКА ЗАКОНА Св. 12.
протумачених и објашњених судском и административном праксом
Издаје ГОЈКО НИКЕТИЋ

~~„БИБЛИОТЕКА“~~
~~МИНИСТАРСТВО ЦИТАМА И РУДНИКА~~
~~ДЕЛЕЊЕ ЗА ЦИТАРСТВО~~
Инвентар Број 10

ЗАКОН

О ЈАВНИМ ЗБОРОВИМА И УДРУЖЕЊИМА

ДРУГО ИЗДАЊЕ.

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1. Кнез **Михаилова** 1.
1926.

Ј. б.
39237

САДРЖАЈ

	Страна
Глава прва. О зборовима у опште	5
Глава друга. Јавни збовови	6
Глава трећа. О кривицама учињеним на јавним зборовима	11
Глава четврта. Удружења	15

ЗАКОН

о јавним зборовима и удружењима

од 31. марта, 1891. год.

Глава прва. О зборовима у опште.

Чл. 1. — Српски грађани имају права скупљати се мирно и без оружја у Зборове, управљајући се при томе по овоме Закону.

Устав Краљевине Срба Хрвата и Словенаца од 28. јуна, 1921. год. : Чл. 14. Грађани имају права удруживања, збора и договора. — Ближе одредбе о томе донеће закон. — На зборове се не може долазити под оружјем. —

За општинске зборове и сеоске састанке важе прописи чл. 29. — 58. Зак. о општинама

Чл. 2. — Зборови могу бити јавни и приватни.

Види чл. 3. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 3. — Сваки је збор јаван, који је приступан било свакоме било само званом редовима грађанства.

Приватан је збор онај, који неко лично сам зове, и на који не може нико други доћи сем нарочито позваних, ни видети или чути, што се на збору ради. Приватни збор, према томе, држи се у простору затвореном са свију страна.

Зборови су јавни или приватни, према предњем, без обзира на број лица, која на њих дођу.

Види чл. 2. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 4. — Од збора се разликују проста скупања људи на какво место, изложено саобраћају (улица, пут). Овакве гомиле људи подлеже простим наредбама полицијске власти, које ова издаје у границама закона.

Види Уредбу о поступању у случајевима нерета, штрајка и побуне на железницама од 15. децембра, 1920. год.

Глава друга. Јавни зборови.

Чл. 5. — Јаван збор може се држати или у затвореном простору или под ведрим небом.

Види чл. 6. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 6. — За држање јавног збора у затвореном простору није потребна пријава власти.

Под затвореним простором разуме се зграда са свих страна затворена, одакле председништво или сазивачи збора могу сваког да искључе.

Спорно би било да ли месна полицијска власт може забранити држање јавног збора у за-

твореном простору. По правилу, изгледа да полицијска власт, према чл. 7. Зак. о јавним зборовима и удружењима, не може у опште у напред забранити никакав збор.

Чл. 7. — За држање збора под ведрим небом, или на месту, које је изложено приступу публике, морају сазивачи извести месну државну полицијску власт за један дан раније. У овај дан не рачуна се дан збора.

Рецепис о пријему пријаве, власт је дужна оног часа потврдити, кад је пријаву примила. На повратни рецепис пошти предата пријава, пуноважна је.

У пријави се мора означити место и време држања збора.

Пријаву мора потписати бар један од сазивача, са назначењем места становања и занимања свога.

Сазивач може бити онај, који ужива грађанска права.

Устав Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца од 28. јуна, 1921. год.: Чл. 14. — Зборови под ведрим небом морају се пријавити надлежној власти најмање 24 часа раније —

Полицијска власт нема права одобравања или неодобравања у напред збора, који јој се пријави. То се најбоље види из тога, што се пријава може извршити и преко поште.

Казна за непријаву збора прописана је у чл. 9. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 8. — На збор не сме нико доћи под оружјем.

Устав Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца од 28. јуна, 1921 год.: Чл. 14. — На зборове се не може долазити под оружјем.

За онога који на збор дође под оружјем, прописана је казна у чл. 9. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 9. — Цркве, школе и њихова дворишта не могу бити места за држање политичких зборова.

Ко учини противно прописима члана 7., 8. и 9. казниће се новчано од 100 до 300 динара или затвором од 10 до 30 дана.

Кривице из чл. 7., 8. и 9. Зак. о јавним зборовима и удружењима повлаче само казне из чл. 9., — али се збор због њих не би могао ни унапред забранити, нити распустити.

Чл. 10. — Збором руководе сазивачи, док се председништво збора не изабере. Од часа, кад се образује председништво, за ред на збору одговара оно, а дотле одговарају сазивачи.

Види чл. 11.—13. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 11. — Кад сазивачи, односно председништво, примећу на збору знаке нереда, дужни су позвати у помоћ представника власти, да ред поврати уклањањем са збора онога, који ред на истом квари. На такав позив, да се са збора уклони онај, који неред прави, представник власти дужан је одмах одазвати се и помоћи, ако се тај не би сам, на позив, хтео уклонити.

Но ако би неред на збору био такав, да се не би могао стишати, сазивачи или председништво дужни су одмах позвати представника власти и у присуству његовом збор распустити.

У противном случају сазивачи или председништво одговорни су за све, што се на збору

деси, као саучесници. По распуштању збора од стране сазивача или председништва, важи одредба члана 4. овог Закона, ако би се неред и даље продужио.

Ако представник државне власти није дошао на збор на позив, заступаће га представник месне полицијске власти.

Види чл. 10., 12 и 13. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 12. — Председник или сазивач који руководи збором опоменуће свакога на пристojност у говору, и подсетити га на последице, које доноси собом Закон о зборовима; чим опази што у говору говорника, што је закону противно председник је дужан закратити му реч, па га, по потреби уклонити сам или преко представника власти.

Кад председник или сазивач учине што противно прописима овога члана, казниће се од 5 до 15 дана затвора или од 50 до 150 динара.

Види чл. 10., 11. и 13. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 13. — Страни подаци не могу сазивати ни руководити јаван збор.

Ко учини противно прописима овога члана казниће се по предходном члану 12. А власт има право да распусти такав збор.

Види чл. 10. — 12. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 14. — На адресе или молбе, које би збор као целина коме упућивао, може се пот-

писати само председништво — или сазивачи збора.

Види чл. 40. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 15. — Чим се збор распусти према члану 11., сви су присутни дужни уклонити се и разићи. Ко год остане на месту и продужи наред, пошто се три пут гласно објави, да је збор распуштен, казниће се новчано од 150 до 300 динара или затвором од 15 до 30 дана, а представник власти добија право да употреби силу против онога, који се противи.

Види чл. 14 и 16. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 16. — Кривице које се учине на збору, а нису предвиђене оним Законом, извиђају се и суде по Кривичном Закону.

Закон о заштити јавне безбедности и покретка у држави: Чл. 12. Ко на јавним зборовима, у отвореним или затвореним просторима или иначе ма где, носи или износи ма какве знаке заставе или натписе, као знак позивања или потстрекавања, да се створи јавно мишљење да постојећи правни поредак треба заменити другим, путем преврата, рушењем приватне својине или уништајем јавнога мира, казниће се затвором најмање годину дана или новчано до 50.000 динара или обема казнама. — Чл. 13. Само учествовање при манифестацијама из предњега члана против организоване државне власти казниће се затвором до годину дана или новчано до 3000.— динара или обема казнама. — Чл. 14. Ако је надлежна власт забранила какву манифестацију против државне власти или иначе, какву другу манифестацију противну државним интересима, сви учесници, који се на позив власти одмах не растури, казниће се затвором нај-

мање годину дана, а коловође и наговарачи да се манифестација не растури и новчано до 5000. — динара. —

Види §§. 90., 91. б., 91. в., 92., 103., 210., 213., и 218., 218. а., 327., 362. и 395. Казн. Зак.

Глава трећа. О кривицама учињеним на јавним зборовима.

Чл. 17. — На зборовима се не сме објављивати ни саопштавати:

1. тужба или ма какав акт по кривичној парници, док се не прочита на претресу судском;

2. извештај по кривици за увреду части, где доказивање није допуштено;

3. акта несвршених грађанских парница без нарочитог допуштења суда;

4. саветовања поротног и осталих судова. Ко учини противно овим одредбама (под 1., 2., 3. и 4.), казниће се са 10 до 30 дана затвора или новчано од 50 до 100 динара.

А ко саопштава на збору;

5. извештај или саопштења о кретању војних трупа за време рата, ратне опасности или опште мобилизације;

6. дела из а. и б. §. 86. Кривичног Закона;

7. извештај или ма каква саопштења из тајних седница Народне Скупштине;

Ко учини што противно овим одредбама (под тачкама 5., 6. и 7.) — казниће се новчано од 500 до 1000 динара и затвором од три месеца до једне године.

Чл. 18. — Као саучесници једне радње која се по Кривичном Закону сматра као злочин или преступ, узимају се сви они који би

било говором или претњом на јавним зборовима непосредно подстакли кога или које да учини или учине злочин или преступ, па иза изазивања (провокације) дође одмах и дело или покушај злочина, како је одређен или предвиђен у §. 41. Кривичног Законика.

Саме пак учињене кривице казниће се по Кривичном Закону, ако нису нарочито овим Законом предвиђене.

Види §. 41. Казн. Зак., — и чл. 16. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 19. — Они, који би начином обележеним у члану 18. изречно позивали, да се учине кривице убиства, пљачке, паљевине или похаре, или каква кривица предвиђена члановима 83., 84., 85., 86., 87., 88., 89., 90., 91., 91.а.) Крив. Закона у случају кад иза изазивања (провокације) не дође дело ни покушај, казне се са 100 до 200 динара новчано или од 1 до 2 месеца затвора.

Ко говором на збору изречно позива народ на буну, казниће се затвором од 1 до 3 месеца или новчано од 200 до 500 динара.

Види §§. 83.—91.а. Казн. Зак., — и чл. 18. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 20. — Сваки говор, учињен на јавном збору, начином обележеним у члану 18. овога Закона, према лицима војнога реда у намери, да се одврате он вршења војне дужности и послушности према законитим старешинама, у свему ономе, што они наређују за вршење закона и законитих војних правила,

казниће се затвором од 15 до 30 дана и новчано од 50 до 100 динара.

Види чл. 18. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 21. — Увреда Краља владоца, учињена на јавном збору, казниће се затвором од 2 месеца до 2 године.

Увреда члана или чланова Краљевског Дома или Краљевских намесника, свију или једног Намесника, увреде Народне Скупштине, начином обележеним у члану 18., казниће се од 1 месеца до 1 године затвора.

Која лица из Краљеве породице чине Краљевски Дом утврђено је у чл. 57. Устава од 28. јуна, 1921. год.

Чл. 22. — Ко јавно и изречно на збору позива на непокорност према законим наредбама власти, казни се новчано од 50 до 500 динара или затвором од 5 дана до 2 месеца.

Види чл. 18. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 23. — Вређање вере или морала начином обележеним у члану 18. казниће се затвором од 10 дана до 2 месеца или новчано од 100 до 300 динара.

Види чл. 18. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 24. — Ко против чиновника, свештеника, јавног службеника, као поротника, сведока или грађанина, који привремено или стално врши какву јавну службу, и приват-

ног или правног лица, једним од начина побројаних у члану 18. овога Закона, износи неистинита дела, која су законом забрањена, казниће се новчано од 200 до 600 динара или затвором од 20 дана до 2 месеца.

Види чл. 18. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 25. — Оптужени може у свима случајевима оптужења из предидућег члана доказивати истинитост изнетих дела, а тужитељ износити против-доказе.

Од овога правила изузимају се случајеви: ако би се клевета односила на чисто породичне односе, и ако би о делу, изнетом у клевети, већ била поведена кривична истрага, све док о њему не би изишла извршна пресуда или решење.

Ако је дело клевете доказано, оптужени се ослобођава казне.

Види чл. 24. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 26. — Увреда према страном владоцу учињена, казниће се затвором од 1 до 2 месеца или новчано од 100 до 200 динара.

Чл. 27. — Увреда страних посланика, пуномоћних министара, отправника послова или других дипломатских агената, који су акредитовани при двору Српског Краља, казниће се затвором од 15 до 30 дана или новчано од 50 до 100 динара.

Чл. 28. — За кривице противу одредаба овога Закона учињене, одговорни су:

Говорник и певач одговорни су увек за кривична дела, учињена говором или песмом, и сваки за себе, у колико је који учинио. А председништво или сазивачи одговорни су само, ако нису испунили прописе чланова 7. и 11.

Види чл. 7. и 11. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 29. — Кривице учињене против одредаба овога Закона застаревају за 3 месеца од дана кад су учињене, а према одредбама §§. 77., 78., 79. и 80. Кривичног Закона.

Види §§. 77.—80. Казн. Зак.

Чл. 30. — Који орган власти својим незаконитим поступком спречи држање збора, казниће се губитком државне службе и затвором до 3 месеца.

Чл. 31. — Све кривице учињене на зборовима извиђају и суде првостепени судови, на тужбу приватних тужилаца или државне власти.

Поврат не узима се кривцу за отежање.

Глава четврта. Удружења.

Чл. 32. — Српски грађани имају право удруживати се у циљевима, који нису противни закону.

Ово право не може се потчинити никаквој превентивној мери (члан 25. Устава).

Устав Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца од 28. јуна, 1921. год. : Чл. 14. . . Грађани имају право удруживати се у циљевима који нису по закону кажњиви.

Закон о заштити јавне безбедности и поретка у држави од 2. августа, 1921. год. : Чл. 15. Државна управна власт кад утврди да је какво удружење (синдикална организација или друга) променила свој законом допуштени циљ или отпочело тајно или јавно да се бави другим недопуштеним или противзаконим агитацијама или пословима, растуриће такво удружење.

Против овога решења о растурању удружења његови законски представници имају право жалбе у року од три дана првостепеном суду. Против решења првостепеног суда може се у истом року изјавити жалба Касационом Суду.

Законски представници овако растуреног удружења, казниће се за недопуштени рад затвором најмање годину дана и новчано 5000 динара, у колико овде нема тежег кривичног дела.

Чл. 33. — Удружење је скуп личности, које су међусобно стално везане заједничким смером или задатком.

Види чл. 37. и 38. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 34. — За удружења ђачка вреде школски закони.

Чл. 35. — Свако тајно удружење, чији би смер и задатак био противан законима земаљским забрањено је.

Сви, који би се ухватили као чланови таквога удружења, казниће се са 100 до 500 динара или затвором од 3 до 6 месеци.

Чл. 36. — Удружења или друштва, којима је задатак трговачка добит и на која се односе

одредбе трговачког, грађанског или каквог специјалног закона, не подлеже одредбама овог Закона.

Чл. 37. — Свако удружење или друштво мора обзнанити путем штампе, при самом постанку, своје уређење и своје представништво — управу. То важи и за сваку измену у правилима удружења и представништва или управе

Види чл. 33. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 38. — Свака радња удружења или друштва или чланова његових, ако је противна коме позитивном закону, кажњива је, па била она основана на правилима удружења или не.

Види чл. 32. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 39. — Зборови удружења имају карактер приватних зборова, изузимајући оне зборове, који би се држали на отвореном месту.

Види чл. 2. и 3. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 40. — На молбама и адресама, које удружење или друштво, коме, као целина, упућује, може бити потписано само председништво или управа.

Странци, непунoletни, и у опште сви они који су изгубили грађанска права законим путем, док се у права не поврате, не могу бити чланови никаквог политичког удружења.

Види чл. 14. Зак. о јавним зборовима и удружењима.

Чл. 41. — Овим се укидају : Закон о збо-
ровима и удружењима од 11. јуна, 1884. године
и сви прописи противни овоме Закону.

Чл. 42. — Овај Закон ступа у живот...

Јав. бр.
39234